

Jaarverslag 2021

van

Stichting “De Palingaak”
gevestigd te Heeg

Bestuur

José Arbon
Rob Bosman
Rinus Grondsma
Jan Willem Hoorn
Maarten Stuurman
Freerk Visserman

Overige gegevens

Vestigingsadres en ligplaats palingaak:
Correspondentieadres:
Website:
Kamer van Koophandel:
BTW nummer:
IBAN:

De Skatting 81, 8621 BV Heeg
De Skatting 77, 8621 BV Heeg
www.palingaak.nl
nr. 01111279
NL 8153.08.450.B01
NL68 RABO 0116 4863 25

Verslag van het bestuur

Inleiding

Stichting “De Palingaak” is opgericht op 14 december 2005. De stichting is een zogenaamde Algemeen Nut Beogende Instelling. De organisatie bestaat geheel uit vrijwilligers. Op grond van artikel 2 van de statuten luidt het doel van de stichting als volgt:

1. *De stichting heeft ten doel het bevorderen van de instandhouding van het erfgoed van de internationale palinghandel vanuit Zuidwest Fryslân en het bijzonder vanuit de dorpen Heeg, Gaastmeer en Workum op Londen zoals die handel van de zeventiende tot en met het eerste kwart van de twintigste eeuw plaatsvond, en het onder de aandacht van een breed publiek brengen van dit erfgoed.*
2. *De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door:*
 - *het verzamelen, restaureren en tentoonstellen, dan wel doen tentoonstellen, van historische voorwerpen en geschriften die betrekking hebben op de palinghandel vanuit Zuidwest Fryslân;*
 - *het bestuderen van en het publiceren over deze handel;*
 - *het bouwen en in de vaart brengen en houden van een zo origineel mogelijke palingaak;*
 - *het restaureren en in de vaart houden van andere historische schepen die nauw met de historische palinghandel verbonden zijn;**en voorts al het overige in de breedste zin des woords dat de doelstelling ten dienste staat.*
3. *De stichting heeft geen winstoogmerk.*

In december 2009 zijn de statuten gewijzigd i.v.m. aangepaste ANBI vereisten. In 2012 heeft een onderzoek door de Belastingdienst plaatsgevonden en is de status van culturele ANBI herbevestigd.

Activiteiten in 2021

Ook in het jaar 2021 was er door de wereldwijde verspreiding van het Covid 19 virus een forse beperking voor grootse gebeurtenissen in en om de palingaak. Al in het begin van het jaar heeft het bestuur besloten om de voorgenomen reis naar en over de Oostzee door te schuiven naar een volgend jaar. Ook waren er nauwelijks mogelijkheden voor groepsevenementen. Voorgaande jaren bleken die evenementen te zorgen voor veel bedrijvigheid en de nodige inkomsten.

We willen volgende jaren een evenement voortzetten dat dit jaar voor het eerst plaatsvond: Varen met de aak naar het Slotermeer, aanmeren bij palingvisser Freerk Visserman die daar zijn fuiken nakijkt en leegt, om vervolgens terug te varen na een hapje en drankje bij Omke Jan in Woudsend.

De avondvaarten konden wel doorgang vinden, aangezien juist in de zomerperiode de overheid de ruimte daartoe bood. De belangstelling voor deze avondvaarten was overweldigend. Niet eerder hebben we zo vaak met volle bezetting gevaren. In het hoogseizoen is niet alleen op de dinsdag en donderdag gevaren, maar steeds ook op de woensdag.

Door een andere planning/organisatie van de inzet van de bemanning werd aan alle vrijwilligers de gelegenheid geboden om te varen. Ook is gewerkt aan vermeerdering van de kennis/vaardigheden voor zowel de schippers, stuur- en bootslieden, alsmede voor de catering/gastfunctie aan boord. Dat alles heeft de betrokkenheid en het enthousiasme onder ons vrijwilligersteam versterkt.

We hebben, anders dan in 2020, dit jaar wel met grootzeil kunnen varen. Natuurlijk was het aan de schipper om te bezien in hoeverre dat voor de vrijwilligers en gasten aan boord verantwoord was, mede gelet op het weer. Na afloop van de zomer hebben we dit als bestuur geëvalueerd en geconcludeerd hoe lastig het is om de schippers en vrijwilligers hiervoor strakke richtlijnen mee te

geven. Dat is zeker een leerpunt voor komende jaren, nu we toch steeds meer te horen krijgen dat deze pandemie ons in de greep zal worden.

Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn oefentochten met vrijwilligers gehouden. In het voorjaar waren de weersomstandigheden bar en boos. Dat werd weer goed gemaakt in het najaar: een prachtig zonnetje en een mooie bries zorgden voor een ontspannen tocht.

In het najaar hebben we als bestuur het groene licht gegeven voor de voorbereidingen van de Oostzee-reis in 2022. Uiteraard onder voorbehoud van de eventuele COVID-19 maatregelen in Nederland, Duitsland en Denemarken. Die tochten, zo mooi beschreven in het boek van Jan Zetzema, vormen een essentieel onderdeel van de reizen, die de palingaken de laatste jaren (we spreken dan over de eerste decennia van de twintigste eeuw) vanuit Heeg maakten. Na de tocht naar London in 2019 brengen we met deze reis ook een belangrijk stuk van de historie van de palingaken tot leven.

Vrijwilligers

De stichting is geheel afhankelijk van vrijwilligers. Zij kent geen betaalde krachten. Ook kent de stichting geen vrijwilligersvergoedingen. In 2021 telde de stichting zo'n 40 vrijwilligers. Ongeveer de helft bestaat uit schippers en bemanningsleden. De anderen houden zich bezig met de organisatie, de ontvangsten aan boord, communicatie, administratie, fondswerving en wat er al verder niet te doen valt in het kader van de doelstelling van de stichting.

Zoals al hiervoor vermeld heeft het vrijwilligersbeleid in dit boekjaar vorm en inhoud gekregen, onder meer door een betere planning/organisatie voor hun inzet, opleiding/training en oefenvaarten. Van andere evenementen, zoals een BBQ, moesten we vanwege het Covid-19 virus afzien.

Bestuur

Het bestuur is in 2021 vijfmaal bijeengewees, te weten op 17 februari, 7 april, 10 mei, 15 september en 17 november. Het vrijwilligersbeleid, het onderhoud van de aak, verantwoord varen in relatie tot Covid-19, PR/communicatie, financiën en het oppakken van de Oostzee-reis vormden zoal de thema's die op de agenda stonden.

Financiën

De resultatenrekening is uiteraard sterk beïnvloed door de corona maatregelen in 2020 en 2021.

Ter toelichting:

Omzet

De omzet betreft de met de verhuur van het schip behaalde opbrengsten.

Doordat we in de afgelopen zomer vroeger aangevangen zijn met varen en vooral frequenter in de avonden gevaren hebben, uiteraard met in acht name van de beperkingen, is er een hogere omzet behaald dan in 2020. Deze omzet was in 2020 geheel toe te schrijven aan de avondvaarten. In 2021 mochten we ook een, helaas beperkt, aantal groepen ontvangen.

Ook hebben we in 2021 de tarieven naar boven bijgesteld. Deze vaarten waren steeds goed bezet. Wel blijft de omzet logischerwijs achter bij de jaren voor de COVID-19 (voornamelijk doordat veel minder groepen ontvangen konden worden).

Resultatenrekening

Baten	2021	2020	Lasten	2021	2020
omzet	7.840	4.394	onderhoud schepen	3.288	6.705
sponsors en donateurs	5.632	7.986	verzekeringen	2.617	4.468
Londonboek verkoop	1.617	2.159	Londonboek kosten	181	3.674
lijfrenten	400	15.400	administratie	500	350
giften in natura	33	4.629	marketing	245	231
inzet vrijwilligers (€ 5,-/h)	3.600	5.090	giften in natura	33	4.629
rente-baten	5	-	inzet vrijwilligers (€ 5,-/h)	3.600	5.090
overige baten	-	938	catering	562	41
			bankkosten	248	242
			afwaardering palingaak	6.794	15.000
			overige kosten	1.091	1.960
			Totaal kosten	19.158	42.391
Totaal baten	19.126	40.597	Batig / nadelig saldo	-32	-1.794
				19.126	40.597

Sponsors en donateurs

De sponsor- en donateur bijdragen liggen lager dan in de voorgaande jaren. Het niveau is vergelijkbaar met de jaren voor de reis naar London.

Giften in natura en inzet vrijwilligers

Beide posten bedragen een substantieel deel van onze exploitatie. Daarom is er ook dit jaar voor gekozen om e.e.a. globaal in beeld te brengen.

Veel bedrijven geven belangeloos materialen en kortingen daarop, zonder die welwillendheid zouden we de exploitatie niet rond kunnen krijgen.

De inzet van vrijwilligers (de Stichting draait daar geheel op) is enorm. Om dat enigszins in beeld te krijgen is een zeer voorzichtige schatting gemaakt van de uren die gemaakt zijn.

Duidelijk blijkt daar uit dat de Stichting zonder vrijwilligers geen bestaansrecht heeft.

Lijfrenten

De in 2020 ontvangen lijfrenten omvatte onder meer € 15.000 afkomstige van een in 2016 ontvangen grote schenking ter aflossing van alle resterende schulden. Omdat het in wezen gaat om een inbreng van kapitaal ter financiering achteraf van de bouw van de palingaak, is dit bedrag in 2020 volgens de bestendige gedragslijn in mindering gebracht op de balanswaarde van de palingaak. In 2021 resteerde er nog een lijfrente van € 400,- Deze is eveneens in mindering gebracht op de balanswaarde van de Korneliske Ykes II

Onderhoud schepen

Deze post maakt een substantieel deel uit van de exploitatie, zoals te verwachten op een houten schip. Dankzij de inzet van veel vrijwilligers konden de kosten in 2021 relatief beperkt blijven.

Duidelijk is dat we niet zonder deze inzet kunnen.

Kosten marketing

Deze zijn in 2021 vergelijkbaar met die in 2020. In 2022 verwachten we uiteraard hogere kosten, samenhangend met de reis naar Denemarken

Afwaardering palingaak

Verwezen wordt naar de toelichting bij 'vaste activa' en naar de toelichting onder 'lijfrenten' en 'overige schenkingen'.

Overige kosten

Deze kosten vallen wat lager uit dan die in 2020. Geen substantieel verschil.

Jaarrekening

Balans per 31-12

Activa	31-12-2021	31-12-2020	Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Palingaak	68.000	79.794	Eigen vermogen per 1/1	88.188	89.982
Overige vaste activa	3	3	Resultaat boekjaar	-32	-1.794
Totaal vaste activa	68.003	79.797	Eigen vermogen per 31/12	88.156	88.188
Debiteuren	-	2.246	Voorziening eigen risico	10.000	10.000
Transitoria	-	-	Voorziening groot onderhoud aak	20.000	14.000
Terug te ontv. Btw	-	117	Renteloze leningen	1.900	2.300
Totaal korte vorderingen	-	2.363	Totaal lange schulden	31.900	26.300
Spaarrekeningen	51.000	46.375	Te betalen btw	172	-
Bankrekening	3.175	2.282	Voorziening evenementen	2.000	2.000
Kas	50	50	Crediteuren	-	14.379
Totaal liquide middelen	54.225	48.707	Totaal korte schulden	2.172	16.379
	122.228	130.867		122.228	130.867

Ter toelichting:

Vaste activa

Het vast actief bestaat uit de palingaak Korneliske Ykes II die in april 2009 gereed is gekomen. Geactiveerd zijn alle kosten die gemaakt zijn voor de bouw met uitzondering van rentekosten. Deze laatste zijn tijdens de bouw rechtstreeks ten laste van de resultatenrekening gebracht. Op geactiveerde bouwkosten zijn de ontvangen subsidies en ontvangen sponsorgelden in mindering gebracht. Sponsoring in natura is daarbij gewaardeerd tegen de op het moment van sponsoring vigerende marktprijzen en behandeld als zou de stichting op dat moment de volle marktprijs hebben moeten betalen.

In 2021 zijn een aantal posten van de balans (waaronder een substantiële vordering die omgezet is naar een gift) ook in mindering gebracht op de boekwaarde.

De overige vaste activa, een tweetal houten zeilbootjes en een schaalmodel van een palingaak (die in "Talma Hiem" in Heeg tentoongesteld wordt), zijn allen voor een symbolische waarde ad € 1,- in de boeken opgenomen

Vorderingen, transitoria en liquide middelen

Alle vorderingen, transitoria en liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Een niet substantieel restant banksaldo bij de SNS bank is afgeboekt.

Voorziening onderhoud

Onderhoud aan de palingaak is kostbaar. Kleiner, normaal onderhoud wordt zoveel mogelijk ten laste gebracht van het jaar waarin het plaatsvindt. Daarnaast wordt, voor zover de aanwezige middelen het toelaten, jaarlijks iets toegevoegd aan de voorziening voor het groot onderhoud. Deze voorziening wordt geheel liquide aangehouden. In 2020 is € 500,- toegevoegd aan het saldo. In 2021 zijn onder meer nog niet uitgevoerde werkzaamheden die voorzien waren onder de post crediteuren toegevoegd aan de voorziening.

Er wordt een meerjarenplan opgesteld voor het groot onderhoud en deze post zal vervolgens op het daar geconstateerde niveau gebracht worden. Op dit moment betreft het nog een globale schatting.

Voorziening eigen risico

Door veranderde opstelling van verzekeringsmaatschappijen t.o.v. historische zeegaande schepen dreigden de jaarlijkse kosten voor het verzekeren van de aak ruim boven de € 11.000,- uit te komen. Op de exploitatie van de Korneliske Ykes II is dat geen haalbare kostenpost. Reden voor het bestuur om in 2019 de discussie aan te gaan met de verzekeraars. Gekozen is na uitgebreid onderzoek voor een realistischer, maar minder uitgebreide dekking. Tevens moest gekozen

worden voor een aanzienlijk groter eigen risico bij schades. Om dat risico acceptabel te maken is in 2019 een voorziening getroffen.

Renteloze lening

Op dit moment is er nog één renteloze lening. Deze vervalt in 2022.

Kortlopende schulden

De Stichting had per ultimo 2020 en per ultimo 2021 geen kortlopende bankschulden of overige kortlopende leningen.

Vastgesteld door het bestuur van de Stichting De Palingaak op 26 januari 2022 te Heeg.